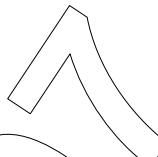

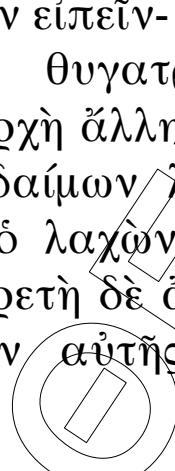
**Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΑΡΧΑΙΑ**

**Διδαγμένο κείμενο
Πλάτωνος Πολιτεία 617C - E**

Ἄλλας δὲ καθημένας πέριξ δι' ἵσου τρεῖς, ἐν θρόνῳ ἐκάστην, θυγατέρας τῆς Ἀνάγκης, Μοίρας, λευχειμονούσας, στέμματα ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ἔχούσας, Λάχεσίν τε καὶ Κλωθὼ καὶ Ἀτροπον, ὑμνεῖν πρὸς τὴν τῶν Σειρήνων ἀρμονίαν, Λάχεσιν μὲν τὰ γεγονότα, Κλωθὼ δὲ τὰ ὄντα, Ἀτροπον δὲ τὰ μέλλοντα. Καὶ τὴν μὲν Κλωθῷ τῇ δεξιᾷ χειρὶ ἐφαπτομένην συνεπιστρέφειν τοῦ ἀτρακτού τὴν ἔξω περιφοράν, διαλείπουσαν χρόνον, τὴν δὲ Ἀτροπον τῇ ἀριστερᾷ τὰς ἐντὸς αὗ ὡσαύτως τὴν δὲ Λάχεσιν ἐν μέρει ἐκατέρας ἐκατέρᾳ τῇ χειρὶ ἐφάπτεσθαι. Σφᾶς οὖν, ἐπειδὴ ἀφικέσθαι, εὐθὺς δεῖν ιέναι πρὸς τὴν Λαχέσιν. Προφήτην οὖν τινα σφᾶς πρῶτον μὲν ἐν τάξι διαστῆσαι, ἐπειτα λαβόντα ἐκ τῶν τῆς Λαχέσεως γονάτων κλήρους τε καὶ βίων παραδείγματα, ἀναβάντα ἐπί τι βῆμα ὑψηλὸν εἰπεῖν-

«Ἀνάγκης θυγατρὸς κόρης Λαχέσεως λόγος. Ψυχαὶ ἐφήμεροι, ἀρχὴ ἄλλης περιόδου θνητοῦ γένους θανατηφόροι. Οὐχ ὑμᾶς δαίμων λῆξεται, ἀλλ' ὑμεῖς δαίμονα αἰρήσεσθε. Πρῶτος δ' ὁ λαχὼν πρῶτος αἴρεισθω βίον φόρον συνέσται ἐξ ἀνάγκης. Ἀρετὴ δὲ ἀδέσποτον, ἦν τιμῶν καὶ ἀτιμάζων πλέον καὶ ἔλαττον αὐτῆς ἐκαστος ἔξει. Αἰτία ἐλομένου· θεὸς ἀναίτιος.»

A. Από το κείμενο που σας δίνεται, να αποδώσετε στη νέα ελληνική το απόσπασμα: «**Άλλας δὲ καθημένας ... βῆμα ύψηλόν εἰπεῖν**».

Μονάδες 10

B. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

B1.a. «**Άναγκης θυγατρὸς ... ἀναίτιος**»:

Ο λόγος που εκφωνεί ο προφήτης παρουσιάζει ορισμένες υφολογικές ιδιομορφίες. Να τις καταγράψετε και να εξηγήσετε τι προσδίδουν στο λόγο του προφήτη.

Μονάδες 7,5

B1.β. Να ερμηνεύσετε την **ἀλητική προσφώνηση «Ψυχαὶ ἐφήμεροι»**, αφού λάβετε υπόψιν σας ότι κατά τον Πλάτωνα η ψυχή είναι αθάνατη.

Μονάδες 7,5

B2. Να περιγράψετε και να εξηγήσετε την επενέργεια καθεμιάς από τις Μοίρες στην αίνηση της κοσμικής ατράκτου.

Μονάδες 15

B3. Ποιο είναι το μείζον πρόβλημα που συζητείται στην **Πολιτεία** και ποιες απόψεις διατυπώνουν σχετικά με αυτό οι συνομιλητές του Σωκράτη στην αρχή του διαλόγου;

Μονάδες 10

B4. Να σχηματίσετε τις παράγωγες λέξεις που προκύπτουν από το β' συνθετικό των παρακάτω λέξεων και την παραγωγική κατάληξη που σας δίνεται:

έφαπτομένην	+	ή
διαλείπουσαν	+	μα
διαστῆσαι	+	σις
παραδείγματα	+	της
προφήτην	+	μη

Μονάδες 10**Γ. Αδίδακτο κείμενο
Ίσαίου, Περὶ τοῦ Ἅγνιου αλήρου 38**

Βούλομαι δὴ καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν· ἐλπίζει γὰρ διὰ τῶν λόγων ἐμοὶ μέν τινα φθόνον γενήσεσθαι παρ' ὑμῶν περὶ τῶν προσγεγενημένων χρημάτων, τοῖς δὲ παισὶν ἐλεον, ἐὰν ἄποροι παρ' ὑμῖν εἶναι δόξωσιν. Οὐκούν ἀγνοῦσαι δεῖ περὶ αὐτῶν ὑμᾶς οὐδέν, ἀλλ' ἀκριβῶς καὶ ταῦτα μάθειν, οὐδὲν διδῆθ' ὅτι ψεύδεται, ὡσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων. Ἔγὼ γάρ, ὃ ἄνδρες, πάντων ἃν διμολογήσαμι εἶναι κάκιστος, εἰ Στρατοκλέους ἄπορα τὰ πράγματα καταλιπόντος, αὐτὸς εὔπορος ὃν καὶ μηδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιούμενος φαινούμην τῶν ἔκείνου παῖδων.

προσγίγνομαι τινι = προστίθεμαι, προσέρχομαι

Γ1. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το απόσπασμα.

Μονάδες 20

Γ2α. Να γράψετε τούς ξητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

εἰδῆθ' : τον ίδιο τύπο στον Αόριστο Β'

καταλιπόντος : το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής του Αορίστου β' της ίδιας φωνής

εἰπεῖν : τον ίδιο τύπο στο Μέλλοντα της ίδιας φωνής

- μαθεῖν** : τον ίδιο τύπο στο Μέλλοντα της ίδιας φωνής
όμολογήσαιμι : το τρίτο ενικό πρόσωπο οριστικής Παρατατικού της ίδιας φωνής.

Μονάδες 5

Γ2β. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

- παισίν** : την αλητική ενικού
ών : τη γενική ενικού θηλυκού γένους
ἄνδρες : τη δοτική πληθυντικού
κάκιστος : την αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος, στο συγκριτικό βαθμό
τούτων : την ονομαστική πληθυντικού του θηλυκού γένους.

Μονάδες 5

Γ3α. **ἐμοὶ, ἄποροι, ἀγνοῆσαι, πάντων, ποιούμενος:**

να αναγνωρίσετε συντακτικώς τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

Γ3β. Να μεταφέρετε τον πλάγιο λόγο στον ευθύ:

«**ἐγώ γάρ, ὦ ἄνδρες, πάντων ἀν ὁμολογήσαιμι εἶναι κάκιστος**».

Μονάδες 2,5

Γ3γ. Να αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο της τελευταίας περιόδου.

Μονάδες 2,5